

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
BİTİR

XVII. Yüzyıl Siyasi Ortamında Osmanlı Devleti - I

1. Avusturya, 1533'te imzalanan İstanbul Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü kabul etmiş ve iki devlet arasında uzun süreli bir barış sürecine girilmiştir.

Orta Avrupa'da hâkimiyet kurma mücadelesi sebebiyle Osmanlı-Avusturya ilişkilerinin 1593'te yeniden bozulması üzerine,

- I. 1596'da Haçova Muharebesi'nin yaşanması,
- II. Zitvatorok Antlaşması'nın imzalanması,
- III. Avusturya karşısındaki siyasi üstünlüğün kaybedilmesi.

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. 1606'da imzalanan Zitvatorok Antlaşması'nın maddeleri arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

- A) Avusturya'nın Macaristan için ödediği vergi kaldırılacak
B) Avusturya sadece bir defaya mahsus iki yüz bin altın tazminat ödeyecek
C) Avusturya Arşidükü protokol bakımından Osmanlı sadrazamına denk sayılacak
D) Yazışmalarda "Avusturya Kralı" yerine "Roma Cesarı" unvanı kullanılacak
E) Antlaşma yirmi yıl geçerli olacak

3. Zitvatorok Antlaşması'nın Osmanlı Devleti için,

- I. dış politikada saygınlığın zedelenmesi,
- II. Avusturya'dan elde edilen sabit gelirin sona ermesi,
- III. Avusturya'nın büyük devletlerden biri olarak kabul edilmesi

durumlarından hangilerine zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. XVI. yüzyılın başlarında Akkoyunlu Devleti'nin yıkılmasından sonra İran coğrafyasında aşağıdakilerden hangisinin hâkim hale geldiği söylenebilir?

- A) Safeviler
B) Karakoyunlular
C) Harzemşahlar
D) Dulkadiroğulları
E) Memlukler

5. Osmanlı Devleti'nin Safevi Devleti'yle dönem dönem mücadelelere girmesinde,

- I. Safevilerin, Osmanlı şehzadelerini kışkırtması,
- II. İpek Yolu üzerinde denetim kurmak isteyen Safevi Devleti'nin Osmanlı sınırlarını ihlal etmesi,
- III. Safevilerin, Osmanlı topraklarında şii mezhebinin propagandasını yapmaları

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nin Safevilerle imzalamış olduğu antlaşmaların sonuçlarıyla ilgili olarak verilen;

- I. Osmanlı Devleti, Safevilerden her yıl 100 deve yükü ipek alma hakkı elde etmiştir.
- II. Osmanlı Devleti, doğuda Hazar Denizi'ne kadar sınırlarını genişletmiştir.
- III. İran ile Osmanlı arasında Zağros Dağları doğal sınır kabul edilmiştir.

bilgilerinin, ilgili olduğu antlaşmaların sırasıyla ve doğru eşleştirmesi aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Serav - Ferhat Paşa - Kasrı Şirin
B) Kasrı Şirin - Ferhat Paşa - Serav
C) Ferhat Paşa - Kasrı Şirin - Serav
D) Kasrı Şirin - Serav - Ferhat Paşa
E) Ferhat Paşa - Serav - Kasrı Şirin

7. Osmanlı Devleti'nin XVI. ve XVII. yüzyıllarda Lehistan'ı bir tampon bölge olarak görmesi aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Rusya'nın, güneye doğru genişleme siyasetini önemsemesinin
- B) Lehistan topraklarının hammadde bakımından zengin olmasının
- C) Lehistan'ın İpek Yolu ticareti için stratejik bir konumda bulunmasının
- D) Lehistan halkının Katolik mezhebinden olmasının
- E) Osmanlı Devleti'nin milliyetçilik fikriyle mücadele etmesinin

8. Lehistan'ın 1672'de Osmanlı himayesindeki Ukrayna'ya saldırması,

- I. Osmanlı'nın, Lehistan'a sefer düzenlemesi,
- II. Hotin Antlaşması'nın imzalanması,
- III. Podolya'nın Osmanlı'ya, Ukrayna'nın Osmanlı egemenliğindeki Kazaklara bırakılması

sonuçlarından hangilerine zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. • Lehistan ve Ukrayna'nın Osmanlı himayesinde bulunması
• Rusya'nın, varlığını sürdürebilmek için sıcak denizlere inmeyi gerekli görmesi
• Karadeniz'in bir Türk gölü olması

Yukarıda verilen bilgiler Rusya'nın,

- I. büyümek için Osmanlı ile mücadeleyi esas alması,
- II. Balkan topluluklarını Osmanlı'ya karşı kıskırtması,
- III. milliyetçilikten dolayı parçalanma tehdidine maruz kalması

durumlarından hangilerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin sık sık karşı karşıya geldiği Venedik ile XVII. yüzyıldaki mücadelesinin özünde,

- I. Akdeniz'de üstünlük kurma,
- II. deniz ticaretindeki çıkarlarını koruma,
- III. Girit hâkimiyetini elde etme

durumlarından hangilerinin bulunduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Avusturya'nın XVII ve XVIII. yüzyıllardaki dış politikasının esasları arasında,

- I. Habsburg hanedanını Avrupa'ya egemen kılmak,
- II. Osmanlı Devleti'nin Avrupa topraklarını ele geçirmek,
- III. Mezhep ayrılıklarını desteklemek

hedeflerinden hangilerinin bulunduğu söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. 1683'te gerçekleşen II. Viyana Kuşatması sonrasında Avusturya, Lehistan, Venedik devletleri Osmanlı Devleti'yle Karlofça Antlaşması'nı imzalayarak savaşa son vermişlerdir. Ancak Osmanlı'nın savaş hâlinde olduğu bir diğer devlet olan Rusya, Karadeniz'e çıkışı sağlayacak olan Kerç Boğazı'nı almadan yapılacak bir barışı, yeterli görmemiştir. Rusya'nın bu hedefine rağmen büyük devletler Rusya'nın isteklerini dikkate almamışlardır.

Avrupalı Devletlerin Rusya'ya karşı bu tutumlarının aşağıdakilerin hangisinden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Rusya'nın Avrupa'ya doğru genişlemesinden endişe etmeleriyle
- B) Avrupa'nın büyük devletleri arasında görülmeyen Rusya'nın isteklerinin önemsenmemesiyle
- C) Rusya'nın Hıristiyan bir devlet olmasıyla
- D) Papa'nın çağrısı üzerine Kutsal İttifak'ın kurulmasıyla
- E) Osmanlı Devleti'nin eski gücünden uzaklaşmasıyla

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
BİTİR

Osmanlı Devleti'nin Siyasi Varlığına Yönelik Tehditler - IV

1. XVIII. yüzyıldan itibaren kendisini Ortodoks Kilisesi'nin koruyucusu olarak görmeye başlayan Rusya, Ortodoks Hristiyanlarının Osmanlı topraklarında uyum içinde yaşamasından memnun olmamıştır.

Rusya bu sebeple XVIII. yüzyıldan itibaren aşağıdaki politikalarından hangisini öne çıkarmıştır?

- A) Balkanlarda Osmanlı'ya karşı isyanların kışkırtılması
B) Osmanlı Devleti'nden kapitülasyon hakkı elde edilmesini
C) İstanbul'da elçilik açılmasını
D) Karadeniz'in tarafsız bir niteliğe kavuşturulmasını
E) Kafkaslar üzerinden Doğu Akdeniz'e ulaşılmasını

2. 1833'te Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın imzalanmasıyla birlikte Osmanlı-Rus ittifakının kurulması,

- I. Fransa ve İngiltere'nin tepkisinin çekilmesi,
II. Rusya'nın Akdeniz'e inme imkânı elde etmesi,
III. Osmanlı ve Rusya arasında kalıcı barış sağlanması
durumlarının hangilerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

3. XIX. yüzyılda denge siyasetine yönelen Osmanlı Devleti, sorunların çözümünde diplomasi yöntemini tercih etmiştir.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda,

- I. Avrupa siyasetini yakından takip etme,
II. İngiltere, Fransa ve Rusya ile farklı dönemlerde ittifaklar kurma,
III. anayasal yönetime geçme
faaliyetlerinin hangilerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

4. Fransa'nın, 1846'da Kudüs üzerinde yeni ayrıcalıklar talep etmesi, Rusya'yı harekete geçirmiş ve Rusya Osmanlı Devleti'ne baskı yaparak sorunun çözümü için karma bir komisyonun kurulmasını sağlamıştır. Osmanlı Devleti, bu baskılar karşısında yeni fermanlar ve menşurlar hazırlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu fermanlarda aldığı kararların daha çok Ortodoksların çıkarlarına uygun olması aşağıdakilerden hangisinde etkili olmamıştır?

- A) Balkan Ortodokslarında Ruslara olan bağlılığın artmasında
B) Osmanlı Devleti'nin, Ortodokslar üzerinde birleştirici güç olma niteliğini sürdürmesinde
C) Rusya'nın Avrupa siyasetindeki etkisini artırmasında
D) Fransa'nın Osmanlı üzerindeki yaptırım gücünün azalmasında
E) Kutsal yerlerin Avrupa'da sorun oluşturmaya devam etmesinde

5. 1815'te toplanan Viyana Kongresi'nde alınan karara göre Avrupa'nın herhangi bir yerinde milliyetçi nitelikli ayaklanma çıkarsa kongreye katılan devletler birlikte bu isyanı engelleyecektir.

Avrupalı devletler bu kongrede aldıkları karara, kongre sonrasında gerçekleşen hangi olayda uymamışlardır?

- A) Mora isyanında
B) Fransız İhtilali'nde
C) Napolyon Savaşlarında
D) Otuz Yıl Savaşlarında
E) Westfalya Antlaşması'nda

6. Rusların Doğu Akdeniz'e yerleşerek sömürge yollarının güvenliğini tehlikeye düşüreceklerinden endişelenen Fransa ve İngiltere gibi devletler,

- I. Kutsal Yerler Sorunu,
II. Mısır Meselesi,
III. Kırım Savaşı

gelişmelerinden hangilerinde Rusya karşıtı politikaları dolayısıyla Osmanlı ile yakınlaşmışlardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. 1833'te imzalanan Hünkâr İskelesi Antlaşması'nda alınan,

- I. Osmanlı bir saldırıya uğrarsa Rusya silah, cephane ve asker desteği verecek,
- II. Rusya'nın Osmanlı için yapacağı askerî harcamaların masraflarını Osmanlı karşılayacak,
- III. Rusya saldırıya uğrarsa Osmanlı Boğazları Rusya'nın düşmanlarına kapatacak

kararlarından hangilerinin, Avrupalı devletlerin 1841 Londra Konferansı'nı toplamalarında doğrudan etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Osmanlı donanmasının Rusya tarafından 1853'te Sinop'ta yakılması,

- I. Rusya'nın Karadeniz'de önemli bir güç haline gelmesi,
- II. İstanbul ve Boğazların tehlike altına girmesi,
- III. Avrupalı devletlerin Osmanlı yanında ve Rusya'ya karşı savaş başlatması

durumlarından hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

9. 93 Harbi başladığında İngiltere hariç neredeyse diğer tüm Avrupalı devletler tarafsızlığını ilan etmişlerdir.

Bu durumun sebebi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Balkanlarda isyancı Hristiyan toplulukların Avrupalılarca desteklenmesi
- B) İstanbul'da düzenlenen Tersane Konferansı'nda aldıkları kararların Osmanlı tarafından reddedilmesi
- C) Londra Konferansı kararlarını Osmanlı Devleti'nin kabul etmemesi
- D) Osmanlı Devleti'nin ilan ettiği I. Meşrutiyet'i yeterli görmemeleri
- E) Rusya'nın boğazlar üzerinden Akdeniz'e inme amacıyla hareket etmesi

10. Osmanlı Devleti'nin yenilgisiyle sonuçlanan '93 Harbi'nin ardından imzalanan ve Avrupalı devletlerin itirazıyla geçersiz hale gelen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paris Antlaşması
- B) Ayastefanos Antlaşması
- C) Berlin Antlaşması
- D) Uşi Antlaşması
- E) Bükreş Antlaşması

11. Rusların 1876'da Balkanları işgal etmesi Avusturya açısından da rahatsız edici olmuş ve Avusturya kendi coğrafyasındaki Slav kökenli halkların isyan edeceği endişesine kapılmıştır.

Bu durum Avusturya için,

- I. çok uluslu bir devlet niteliğine sahip olduğu,
 - II. Rusya'nın panslavist politikalarından rahatsız olduğu,
 - III. Rusya'ya karşı Osmanlı Devleti'yle ittifak kurduğu
- yargılarından hangilerini doğrular?**

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti, Balkan Buhranı sırasında İstanbul'da düzenlenen Tersane Konferansında, Avrupalı devletlerin Osmanlı aleyhine ve azınlıkları kışkırtmaya dönük kararlar almasını önlemek amacıyla aşağıdakilerden hangisini yapmıştır?

- A) Sened-i İttifak'ın imzalanması
- B) Tanzimat Fermanı'nın kabul edilmesi
- C) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi
- D) Meşrutiyet yönetimine geçilmesi
- E) Ayastefanos Antlaşması'nın imzalanması

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

**ÇÖZ
BİTİR**

Ulusallaşmanın ve Endüstrileşmenin Sosyal Etkileri - Osmanlı Devleti'nde Demokratikleşme Süreci - II

1. Fransız İhtilali'nin ardından ilan edilen cumhuriyet döneminde meydana gelen ayaklanmaları bastırmak için bazı tedbirler alınmıştır. Alınan kararlara göre her Fransız erkeği asker kabul edilmiş, bekâr delikanlılar cepheye gönderilirken evli erkekler silah imalatı ve nakliyat işlerinde çalıştırılmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda Fransa'da,

- I. mecburi askerlik,
- II. genel seferberlik,
- III. Parlamenter rejim

uygulamalarından hangilerine yer verildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. XVIII. yüzyıl sonlarında III. Selim'in orduyu modernleştirme girişimlerine,

- I. Üsküdar'da Selimiye Kışlası'nın inşa edilmesi,
- II. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması,
- III. Nizam-ı Cedit Ocağı'nın masraflarını karşılamak amacıyla İrad-ı Cedit hazinesinin oluşturulması,

örneklerinden hangileri verilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Kabakçı Mustafa ayaklanmasıyla III. Selim'in öldürüldüğü bir sürecin sonucunda tahta çıkan II. Mahmut, hükümdarlığının ilk yıllarında, devlet idaresinde padişah otoritesini yeniden kurma girişimlerine öncelik vermiştir.

II. Mahmut'un, aşağıdakilerden hangisini bu hedef doğrultusunda gerçekleştirdiği savunulamaz?

- A) Hükümdarlığının ilk dönemlerinde Kapıkulu ordusuna karşı ayanlarla ittifak kurması
- B) Devlet memurlarına fes ve pantolon giyimini zorunlu kılması
- C) Kırsal alanlarda devletin muhatabı olması için köy ve mahalle muhtarlıklarını kurması
- D) Üst komuta kademelerine kendisine yakın kişileri tayin etmesi
- E) Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordusunu kurması

4. Bir ülkede nüfusun artmasıyla,

- I. dışarıya karşı siyasi güç edinilmesi,
- II. kalkınma için ihtiyaç duyulan iş gücünün sağlanması,
- III. savaş gücünün artması

sonuçlarından hangilerinin meydana gelmesi beklenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda tanışılan elektrikli telgraf teknolojisi, ilk olarak 1855'te İstanbul ile Avrupa arasında iletişimi sağlamıştır. Sultan Abdülaziz ve Sultan Abdülhamit dönemlerinde ise telgraf ağı ülkenin farklı bölgelerini İstanbul'a bağlamıştır.

Osmanlı Devleti'nde telgraf teknolojisini kullanmanın,

- I. uzak vilayetler üzerinde devlet denetiminin artması,
- II. merkezî otoritenin güçlendirilmesine yardımcı olması,
- III. emirlerin merkezden vilayetlere daha kolay iletilmesi

faedalarından hangilerini sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde en fazla demir yolu II. Abdülhamit Dönemi'nde yapılmıştır. Bu yollar içerisinde en önemlisi sayılabilecek olan Bağdat demir yolu ihalesini Almanlara veren II. Abdülhamit, bu hat sayesinde İngiltere ve Rusya'yı telaşlandırmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda Bağdat demir yolunun İngiltere ve Rusya arasında rahatsızlık oluşturmasının sebebi olarak,

- I. Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları yeniden alabilmesi,
- II. Almanların bu bölgede etkinliğinin artacak olması,
- III. İngiltere'nin sömürge yollarının tehdit altına girmesi

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. II. Mahmut eğitim alanında yalnızca askerî okullar açmamış, sivil eğitim için de yeni okullar açılması talimatını vermiştir. Bu devirde erkek çocuklarının sıbyan mekteplerine devamlılığını sağlamak öncelikli amaçlardan biri olmuştur.

Bu gelişmeyle ilgili olarak,

- I. zorunlu eğitime geçişin hedeflendiği,
- II. okuma-yazma oranının artırılmasının hedeflendiği,
- III. Avrupa tarzı okullar açıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı topraklarında açılan yabancı okulların özellikle azınlık öğrencileri kabul etmeleri ve azınlıkların yoğun olarak yaşadıkları bölgelerde açılmaları aşağıdakilerden hangisiyle açıklanamaz?

- A) Azınlıkları himayeleri altına almak istemeleri
- B) Osmanlı toplumunun modernleşmesini amaçlamaları
- C) Osmanlı topraklarında ayrılıkçı faaliyetleri hedeflemeleri
- D) Azınlıkların Avrupalı devletlerin hedefleri doğrultusunda kullanılmaya çalışılması
- E) Avrupalı devletlerin siyasi ve ekonomik hedeflerinin gerçekleştirilmeye çalışılması

9. XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerin azınlık haklarını bahane ederek iç işlerine müdahale etmesini önlemek isteyen Osmanlı Devleti'nin,

- I. Kanunname-i Âli Osman,
- II. Tanzimat Fermanı,
- III. Kanun-u Esasi

belgelerinden hangilerini yayımladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. II. Abdülhamit Dönemi'nde;

- İbtidai mektepler (ilkokul), rüşdiyeler (ortaokul) ve idadiler (lise) yaygınlaştırılmış,
- Anadolu'da köylerin dağınık olması dolayısıyla nahiyeye merkezlerine bölge iptidailerini açılmıştır.

II. Abdülhamid Dönemi'nde gerçekleşen bu adımların,

- I. sosyal devlet,
- II. demokratik devlet,
- III. üniter devlet

anlayışlarının hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldan itibaren eyaletlerde devlet otoritesinin zayıflamasıyla âyan adı verilen zengin ve güçlü bir zümre ortaya çıkmıştır.

Âyanların merkezî otoriteye aykırı tutumları,

- I. feodal güçlerin ortaya çıkması,
- II. Sened-i İttifak'ın imzalanması,
- III. Anadolu'da nüfus yoğunluğunun artması

durumlarından hangilerine zemin hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Tanzimat Fermanı'nda yer alan,

- Kanunlar herkes için aynı nitelikte olacak,
- Vergiler herkesin gelirin göre alınacak,
- Müsadere usulü kaldırılacak

maddeleri doğrultusunda,

- I. toplumsal eşitlik,
- II. vergi yükümlülüğünde adalet,
- III. özel mülkiyet

ilkelerinden hangilerinin uygulanmasının hedeflendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III